

[Duborg.]

Driftsmetoder, men dens største Resultat var dette, at den ved en Viderebehandling af Landbrugets egne Varer skabte en Industri af uhyre Omfang udenfor Landbruget selv, saaledes at naar vi ser paa, hvad Landbruget beskæftiger i Dag, procentvis set, af Landets Befolkning, som det fremgaar tydeligt af selve det til Slut udkomne Produkt, tror jeg endogsaa, at man uden Fejl kan gaa til den Yderlighed at sige, at Landbrugets Betydning for Befolkningen tværtimod — som man hævder — at være aftagende er tiltagende. Der er neppe Tvivl om, at omkring 1880 var selve Landbrugets Nettoudførsel i Forhold til Industriens svagere, end den er i Dag. Det er derfor urigtigt at hænge sig i Tallet de 30 pCt. Hvis vi skulde være blevet paa det høje Procenttal, skulde vi være blevet ved primitive Landbrugsmetoder, saa skulde vi være blevet ved de russiske Metoder, hvorved der kan præsteres 85 pCt. Den moderne Teknik fører med sig, at Landbruget — og det er netop det danske Landbrugs umaadelige Styrke — har kunnet forøge sin Produktion til ca. det femdobbelte i dette Tidsrum uden derved at bruge flere Mennesker direkte paa Stedet til denne Produktion. Hvis Landbruget ikke havde haft denne Eyne, ja, saa vilde ikke blot Landbrugets egen Stilling, men dets Betydning for Samfundets samlede Økonomi have været langt svagere, end den er i Dag.

Jeg ønsker saa gerne til Slut at omtale et Spørgsmaal vedrørende hele vor Jordlovgivnings Finansiering. Det vil jo fremgaa af Venstres Forslag for i Aar, at vi har indsat særlige Bestemmelser om, at Jordfonden som saadan i det væsentligste skal bære Udgifterne ved Udstykningen, og jeg tror, det vil være rigtigt at gaa til Bunds i Spørgsmaalet og affatte Lovforslaget ved dets endelige Udformning saaledes, at de virkelige Udgifter, som Udstykningen medfører, bæres fuldt og helt af Jordfonden. Mange vil maaske straks mene, at det er en Opgave, der ligger langt udover de 100 Mill. eller 120 Mill. Kr., som Jordfonden raader over. Det er det imidlertid ikke. Jordfondens Midler kan bære en Udstykning af endnu større Omfang end den, vi har haft i de senere Aar, uden at selve Jordfondens Kapital derved angribes. Tænk vi os en Oprettelse af 700—800 Brug om Aaret, saa vil det medføre, naar vi regner med Rentetab, Kursstab, kort sagt alle Tab, der er forbundet med Udstykning, en Udgift af 3 Mill. Kr., maaske $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men altsaa et min-

dre Beløb end selve Renteindtægten af Jordfonden. Jeg tør derfor paastaa, at efter Venstres Forslag — jeg tør neppe sige efter Socialdemokratiets Forslag, for det er jo efterhaanden blevet uoverskueligt ved den sidst tilkommende Bestemmelse om den kommunale Udstykning —, som man jo dog fra alle Sider erkender er vidtgaaende i Retning af at give Muligheder for Udstykning, kan hele den Udgift, som dette medfører, bæres af Jordfonden, uden at selve Jordfondens Kapital angribes, og jeg tror, det vilde være hensigtsmæssigt, at man samlede hele Regnskabet over Jordlovgivningen i en særlig Afdeling, i en særlig Kreditforening, om man vil sige det saadan, hvor Jordfonden selvfølgelig indgik som en Grundkapital eller Reservekapital. Saa vilde det ogsaa for Landets Befolkning blive klart, at Udstykning ikke paalægger Skatteyderne i By og paa Land nogen Byrde, men at det er en Opgave, som affholdes af bestemte Midler, og som ikke i nogen Maade berører Skatteyderne. Jeg synes, at Jordfondens Midler er af en saadan Art, at en saadan Anvendelse deraf ikke blot vilde være rimelig, men ogsaa vilde være den forstandigste, idet der ikke er nogen Rimelighed i at lade denne Fond vokse i det uendelige ved stadig at forøge den med en Del af Rentebeløbet. Der vil dog være Grund til først og fremmest at afholde de Udgifter, der er forbundet med Udstykningen, af Jordfondens egne Midler, og da det altsaa, saa vidt man kan overse det, kan gøres uden at angribe selve Kapitalen, er der aldeles ingen Grund til ikke at gøre det. Jeg vil tro, at den højtærede Finansminister vil være tilbøjelig til at give mig Medhold heri.

Larsen (Bjerre): Da den højtærede Landbrugsminister i sin Tale i Gaar har behandlet noget af det, der er talt om, og har svaret ret udtømmende paa de Spørgsmaal, der er fremsat, navnlig af Venstres ærede Ordfører, det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, saa mener jeg, at jeg kan fatte mig nogenlunde kort, men selvfølgelig vil der være Anledning til at fremsætte forskellige Udtalelser overfor de ret heftige Angreb, der har været rettet imod mig i Anledning af den Tale, jeg holdt forleden. Jeg vil gerne med det samme sige, at den Nuanceforskel mellem den højtærede Landbrugsminister og mig med Hensyn til vor Stilling overfor det Lovforslag, der er forelagt af Partiet Venstre, som jeg i Venstrebladene har set givet Udtryk for, og som ærede Medlemmer muligvis har